

NIEUWSBRIEF LVvM, mei 2022, 25^e jrg.

Een nieuwe lente, nieuwe geluiden! Mantelzorgers, durf je elkaar weer te ontmoeten en mee doen aan bijeenkomsten?

Bereikbaarheid van de LVvM:

Per post: penningmeester LVvM,
Julius Caesarlaan 122, 2314 BR Leiden.
Tel.: 06 5796 3665: bgg vermeld naam en
tel.nr. Er wordt dan terug gebeld.
Mail: info@lvvm.nl. **Zend ons uw mail-
adres!! Website:** lvvm.nl

Een feestelijk jaar voor de LVvM!

Dit is de 25^e nieuwsbrief jaargang van de
25 jarige Vereniging. Dat vieren we met de
leden tijdens het jaarlijkse uitje en leden
vergadering in juni. Er komt een jubileum
boekje. Overige activiteiten zijn voor alle
mantelzorgers. Tijdens de stadswandeling
do. 28 juli lopen we nog een stuk Singel-
park. We zijn betrokken bij de organisatie
van de Dag v/d Mantelzorg in november
en bij de mantelfoon. Ook kondigen we
andere mantelzorg activiteiten aan.

Het uitje naar de Lakenhal op 15 juni
met een rondleiding. Daaraan vooraf-
gaand de Algemene Leden Vergadering,
tijdens een lunch in Scheltema, naast het
museum. Vanwege ons 25 jarig bestaan
heeft de burgemeester beloofd aanwezig
te zijn. Als u nu nog lid wordt, kunt u ook
mee. Mail of bel ons.

Een mantelzorg vraag: de mantelfoon!

Te veel geregeld, dringende vragen of be-
hoefte aan een luisterend oor? Bel ge-
woon Mantelfoon Leiden. Ervaren profes-
sionals luisteren met begrip en helpen u
weer op weg. U kunt altijd bellen, 24 uur
per dag, ook 's avonds en in het weekend.
Bel GRATIS 0800- 280 80 80

***Aandacht voor jonge mantelzorgers**

1 op 5 jongeren geeft zorg. Ze zijn zo on-
zichtbaar door loyaliteit naar hun gezin!
"Ik Zorg Voor" Bijeenkomst 31 mei
14.45–17.00 u. Huis v/d Buurt de Kooi,
Driфтstraat 49, Opgave: mantelzorgleiden@includio.nl, Info:
amarkvoort@includio.nl - 06 257 72 266

***Mantelzorgcafé Leiden: 'Bordje Vol'**

25 mei Huis v/d Buurt Het Gebouw, Aru-
bapad 2. 14.00-16.00 u. Mantelzorgen is
vaak (te) veel. De methode BordjeVol
helpt speels tot inzicht en keuzes komen.
Opgave en info: zie hierboven.

***NAH koffie-inloop** in Huizen v/d Buurt
voor mensen met niet-aangeboren her-
senletsel (NAH) en hun mantelzorgers.
Een plek om anderen te ontmoeten, je
verhaal vertellen, vragen naar ondersteu-
ning. Een mantelzorgcoach is aanwezig.
Donderdagochtend in de Huizen v/d Buurt
Merenwijk (1e do.), Stevenshof (2e do.),
Kooi (3e do.). Opgeven niet nodig. Zie voor
deze 3 activiteiten de website van Includio.

***Parkinson Café Do.13.00–15.30 u.**

Dorpscentrum, Oegstg. 19 mei. Stoelyoga,
stemcoach, 16 juni. *Feest 10/11 j. muziek.*

***Scarabee, naasten van mensen met
kanker, maandelijks: di. 13.30–15.00 u.
naasten groep. ma. 19.30-21.00 u. Café
met thema.** Oude Vest 17. 06 55413824

***Nabestaanden Café Zo. 14.30-16.00 u.**

Theehuis Veldheim, Laan te Rhijnhof 4.
29 mei *verandering en eenzaamheid.*
opgave: info@nabestaandencafe.nl

***Alzheimer Café Do. 19.30-21.00 u.**

SBO De Vlieger, Boerhaavelaan 298.
9 juni. *Ik red het thuis niet meer.*

Verpleging door de jaren heen

Het lijkt nu vanzelfsprekend dat zieke mensen en hun mantelzorgers op hulp van verpleegkundigen kunnen rekenen. Tot halverwege de 19e eeuw was er geen verpleging. Zieken werden thuis door familie verzorgd en af en toe kwam een arts op bezoek. Erger was het verblijf in een gasthuis: het noodlot van de allerarmsten zonder mantelzorg. De omstandigheden daar waren erbarmelijk: patiënten moesten bedden met elkaar delen en van hygiëne was nauwelijks sprake. Ongeschoolde zaalmeiden en knechten dienden als verzorgers. Hun taken waren simpel: de ruimte schoonmaken, bedden opmaken en eten uitdelen. Eenvoudige medische handelingen werden hen niet toevertrouwd. De lichaamstemperatuur werd door dokters gemeten en een klysma door apothekerknechten of vroedvrouwen gegeven.

In de tweede helft van de 19^e eeuw raakte de geneeskunde in een stroomversnelling door ontwikkeling van nieuwe operatietechnieken en uitvinding van narcose en desinfectie. De gasthuizen werden flink verbeterd. Er kwamen operatiekamers, zodat ingrepen niet tussen andere patiënten op zaal plaats hoefden te vinden. Er werd personeel aangesteld, dat de arts kon assisteren en de toestand van de zieken bewaken. Het waren de eerste verpleegkundigen, bijna uitsluitend vrouwen. Ze werden verpleegsters of pleegzusters genoemd. Om het mogelijk te maken dat welgestelde patiënten thuis konden worden verzorgd, werd in 1843 de Vereniging van Ziekenverpleging opgericht, die een opleiding tot particulier verpleegster ging aanbieden. Vanaf 1878 bood ook het Witte Kruis een opleiding tot verpleegster thuis of in het ziekenhuis. De leerlingen waren ongehuwde vrouwen uit het hogere milieu. Ze moesten een goede reputatie en algemene ontwikkeling hebben, vooral ijverig, nauwgezet en betrouwbaar zijn. Werk en school werden vanwege tekort aan pleegzusters vaak gecombineerd. Veel van hen voerden lange strijd om onderlinge toestemming: vrouwen hoorden nu eenmaal niet te werken.

Gasthuizen leken eind 19^e eeuw al meer op huidige ziekenhuizen. Ruimtes waren schoon en gelucht. Patiënten kregen goede verzorging, eten en relevante therapie. Tot de taken van verpleegsters behoorde ziekenzalen schoonmaken, thermometers aflezen, verbanden aanleggen en materialen desinfecteren. Injecties werden tot ca. 1930, door artsen toegediend. Van zusters in hun strakke uniform werd naast handigheid en kennis ook bepaald gedrag verwacht. Ze moesten rustig en opgewekt zijn, en strikt de instellingsregels hanteren.

De rol en deskundigheid van verpleegkundigen werd steeds groter. Ze zijn op veel plekken werkzaam: ziekenhuis, revalidatiecentrum, verpleeghuis, kraambed, thuiszorg. Hun takenpakket is veelzijdig. Ze injecteren, verbinden, dienen medicatie toe, behandelen wonden, controleren drains en katheters, enz. Ze maken een behandelingsplan, observeren patiënten en signaleren veranderingen. Daarbij moeten zij, zoals pleegzusters honderd jaar geleden, rustig, opgewekt, trouw en streng zijn. Makkelijk is dat niet vanwege de verantwoordelijkheid, groeiende werkdruk en eisen van patiënten. Waardering voor hun inzet kan nooit te veel zijn!

Verslag: weekje ziekenhuis als patiënt.

De moderne techniek had de overhand. Bijna iedereen liep met een paal op wielen met medicijnen en/of een computer. Ik leerde de knopjes van mijn bed bedienen, zitten/staan en met infuusvloeistoffen paal zelf naar de wc gaan. In de ochtend werden infuus zakken gevuld en later medicijnen uitgedeeld mbv de rijdende pc, temperatuur, bloeddruk ed. digitaal gemeten. Dan zoemde de etenskar binnen en koos je het ontbijt voor zover dat mocht volgens je schermgegevens. De zaalarts kwam langs met zijn pc op paal. Dan volgden weer de rondes met eten en medicijnen. En de patiënt? Die moet zoveel mogelijk even lopen en zichzelf wassen en kleden. Die mag alleen bellen als er hulp nodig is. Van het middagbezoek herinner ik me de intense betrokkenheid van alle mantelzorgers bij hun dierbaren. Hartverwarmend!